

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA I		Código	651G01011
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e FisioterapiaCiencias da Saúde			
Coordinación	Rodriguez-Villamil Fernandez, Jose Luis	Correo electrónico	jose.luis.rodriguez-villamil@udc.es	
Profesorado	Garcia De Castro, Ricardo	Correo electrónico	ricardo.garcia.decastro@udc.es	
	Rodriguez-Villamil Fernandez, Jose Luis		jose.luis.rodriguez-villamil@udc.es	
Web	http://gerontologia.udc.es			
Descrición xeral	Introdución á Patoloxía médico-cirúrxica susceptible de tratamento fisioterápico			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A4	Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudantes saiban aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A9	Avaliar a evolución dos resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A13	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
A14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión á práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e comprender as alteracións funcionais derivadas das afeccións médico-cirúrxicas susceptibles de tratamento fisioterápico, para adquirir os coñecementos e experiencia clínica adecuada, que proporcione as habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais.	A1		C4
	A4		C6
	A5		C7
	A9		C8
	A12		

Fomentar no estudante a incorporación de principios éticos e coñecementos legais das profesións sanitarias, para o exercicio práctico profesional. Potenciar o traballo en equipos multidisciplinares para así poder comunicarse de modo efectivo e claro, tanto oral como escrito, cos seus compañeiros, outros profesionais e familiares, nun ámbito sociosanitario.	A13 A14 A19		C1
Fomentar a importancia da investigación e a procura de información actualizada, para o desenvolvemento profesional no ámbito da patoloxía médico-cirúrxico asociado á Fisioterapia.			C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque temático Neuroloxía	1. Coma e trastornos de conciencia 2. Trastornos do movemento, do equilibrio e da marcha. Enfermidade de Parkinson 3. Infeccións do sistema nervioso central 4. Epilepsia e tumores 5. Enfermidades desmielinizantes. Esclerose múltiple 6. Enfermidades dexenerativas do sistema nervioso central: demencias, ataxias, enfermidade da neurona motora 7. Accidentes vasculares cerebrais 8. Enfermidades dos nervios periféricos e miopatías 9. Alcoholismo e sistema nervioso central
Bloque temático Cardiorespiratorio	1. Arteriosclerosis. Hipertensión arterial 2. Insuficiencia cardíaca 3. Enfermidade coronaria arteriosclerótica. Cardiopatía isquémica: angina de peito e infarto de miocardio 4. Patoloxía arterial e venosa periféricas. Trombosis venosas. 5. Insuficiencia respiratoria 6. Enfermidade pulmonar obstrutiva crónica 7. Enfermidades pulmonares de tipo ocupacional: silicose, pneumocniosis 8. Enfermidades da pleura e pericardio 9. Arritmias e trastornos da condución miocárdica. Morte súbita. 10. Miocardiopatías. Miocardiopatía dilatada, hipertrófica e restritiva. 11. Enfermidades do pericardio. Pericarditis aguda. Derrame pericárdico. 12. Taponamiento cardíaco. 13. Patoloxía veosa periférica. Trombosis venosa profunda. Insuficiencia venosa. 14. Patoloxía arterial periférica. Enfermidades mecánicas das arterias. Arteriopatías funcionais.
Bloque temático de Cirurxía e traumatología Xeneral	1. Principios xerais da técnica cirúrxica. drenaxes e esterilización 2. Antiseptia e asepsia. Fontes de infección cirúrxica 3. Proceso de reparación de feridas, cicatrización e inflamación en cirurxía 4. Grandes síndrome e coidados xerais do paciente cirúrxico. Factores relacionados co acto cirúrxico 5. Cirurxía xeral, vascular, de partes brandas e visceral. 6. Novidades tecnolóxicas en Cirurxía

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A12 A13 A14 A19 C1 C4 C6 C7 C8	42	78	120

Prácticas de laboratorio	A1 A4 A5 A9 A12 A13 A14 A19 C1 C4 C6 C7 C8	16	10	26
Proba obxectiva	A1 A4 A5 A9 A19 C1 C6	2	0	2
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral por parte do profesor daqueles temas da materia considerados fundamentais para a mellor formación dos alumnos na descrición e coñecemento dos síntomas e signos máis frecuentemente relacionados coas afeccións susceptibles de tratamento fisioterápico. Durante a sesión maxistral tamén se realizará a exposición de traballos tutelados de temas relacionados coa materia impartida durante a devandita metodoloxía. Con estes traballos tutelados búscase promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor en escenarios variados (académicos e profesionais), onde o estudante tome conciencia da súa propia responsabilidade como futuro profesional.
Prácticas de laboratorio	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. Durante a clase práctica tamén se realizará estudo de casos: Estudo por parte do alumno daqueles temas, que previamente seleccionados polo profesor e debidamente tutorizados por leste, exporá o alumno ao resto dos seus compañeiros, onde demostrará a capacidade de comprensión, síntese e capacidade expositiva.
Proba obxectiva	Consistirá na avaliación do coñecemento adquirido polo alumno, na parte teórica explicada en forma de lección maxistral ao longo do curso segundo especificacións que figuran no apartado correspondente, e dos seminarios que comprenden: a parte consistente en traballos tutelados, segundo especificacións de cada profesor que figuran no apartado correspondente, a parte consistente en estudo de casos segundo especificacións de cada profesor que figuran no apartado correspondente, e a parte consistente en traballo en grupo, segundo especificacións de cada profesor que figuran no apartado correspondente. Durante a clase práctica tamén se realizará estudo de casos: Estudo por parte do alumno daqueles temas, que previamente seleccionados polo profesor e debidamente tutorizados por leste, exporá o alumno ao resto dos seus compañeiros, onde demostrará a capacidade de comprensión, síntese e capacidade expositiva.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Proba obxectiva Prácticas de laboratorio	Actividade que o profesor de forma individual ou en pequeno grupo, desenvolverá para atender ás necesidades e consultas do alumno no Estudo casos, durante a realización dos Seminarios e á hora de elaborar os Traballos Tutelados, en grupo ou individual. O obxectivo primordial será orientación, apoio e motivación para facilitar o proceso de aprendizaxe. Farase de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través de correo electrónico ou do campus virtual). Durante a clase práctica tamén se realizará estudo de casos: Estudo por parte do alumno daqueles temas, que previamente seleccionados polo profesor e debidamente tutorizados por leste, exporá o alumno ao resto dos seus compañeiros, onde demostrará a capacidade de comprensión, síntese e capacidade expositiva.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A4 A5 A9 A19 C1 C6	Tamén chamada EXAME, consistirá nunha soa proba formada polos seus partes, por convocatoria. Poderá constar de preguntas tipo test, preguntas con resposta curta e/ou desenvolvemento breve dun tema.	70
Prácticas de laboratorio	A1 A4 A5 A9 A12 A13 A14 A19 C1 C4 C6 C7 C8	Os contidos abordados nas prácticas serán obxecto de avaliación mediante a realización de traballos tutelados e resolución de casos clínicos. No entanto, dentro da avaliación continuada da materia, valorarase tamén a asistencia, puntualidade, actitude, participación razoada, traballo en equipo, resolución de prácticas e axuda aos compañeiros durante as mesmas.	30

Observacións avaliación

CUALIFICACIÓN DA MATERIA: EXAME (70%)

- Consistirá nunha PROBA OBXECTIVA proposta por cada profesor. Cualificarase sobre un máximo de 7 puntos.

A cualificación do EXAME obterase da media resultante da suma da PROBA OBXECTIVA proposta por cada profesor. Se no EXAME obtense unha cualificación menor ao 50% da puntuación posible nalgunha das PROBAS OBXECTIVAS propostas por cada profesor, non se computará a media coa outra parte, nin se engadirá a AVALIACIÓN CONTINUA, sendo a CUALIFICACIÓN FINAL, suspenso. Se un estudante non se presenta a algunha parte do EXAME, a CUALIFICACIÓN FINAL da materia será de Non presentado (NP).

É opcional de cada profesor conservar ou non a cualificación do seu parte de EXAME, unicamente ata a convocatoria de xullo (2ª oportunidade), sempre que a cualificación de leste, sexa igual ou superior ao 50% da puntuación posible.

AVALIACIÓN CONTINUADA (30%) - a cualificación da avaliación continuada conservarase unicamente ata a convocatoria de xullo (2ª oportunidade).As porcentaxes asignadas a cada proba poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro en función das necesidades da materia; non obstante o valor do exame non será inferior ao 70% da nota final e o valor da avaliación continuada nunca será superior ao 30%.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Durán Sacristán H (1991). Tratado de Patología y Clínica Quirúrgicas.. Interamericana MacGraw Hill. Madrid, 1992; 1-24. - Sterns EE (1991). Diagnóstico Clínico en Cirugía.. El Manual Moderno. México DF, 1991; 72-85. - Netter FH. (1992). Afecciones del Sistema Musculoesquelético.. Salvat Editores S.A. Barcelona, 1992; 50-163. - Harrelson JM. (1993). Traumatismos musculoesqueléticos: principios generales.. Interamericana. México DF, 1991; 758-761 - Sabiston DC (). Principios de Cirugía.. El Manual Moderno. México DF, 1991; 361-364 - HUTCHINSON?S. (1998). Exploración Clínica. 20º ed.. Madrid . Ed. Marban SL , 1998 - Castro del Pozo S. (2001). Manual de Patología General. 5ª ed. Barcelona Editorial Masson, Barcelona, 2001 - FARRERAS, P. ROZMAN, C . (2004). Medicina Interna 15ª ed.. Barcelona, Elsevier, Madrid, 2004. - GUARDIA J. (). Medicina Interna Fundamental. Barcelona. Springer-Verlas Ibérica, 1998 - (). . - HARRISON TR. (2004). Principles of Internal Medicine, 16th. Ed. New York , McGraw-Hill, 2004 - HARRISON. (2009). Manual de Medicina.17ª Edición. New York , McGraw-Hill, 2009 Las propias de las actividades dirigidas por el tutor.Las propias de las actividades dirigidas por el tutor.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

FISIOLOXÍA/651G01003

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

SEMIOLOXÍA CLÍNICA/651G01010

Materias que continúan o temario

PATOLOXÍA MÉDICO-CIRÚRXICA II/651G01018

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do I Plan de Sustentabilidade Medio-ambiental Green Campus FCS, todos os traballos documentais que se realicen nesta materia serán entregados a través de Moodle, en formato dixital, sen necesidade de imprimilos. De realizarse en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizarase impresións a dobre cara.- Se empregara papel reciclado.- Evitácese imprimir borradores.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías